

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302 •
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

PIK XC. Ч. 161. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 25-го СЕРПНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 25, 1983 No. 161. VOL. XC.

Кореспондент „Свободи” відвідав президента Австрії

Автор книжки „Відень 1683 — Козаки і Кульчицький” і кореспондент „Свободи” у Відні Борис Ямиський 20-го липня ц.р. був прийнятий на приватній аудієнції у президента Австрії д-ра Рудольфа Кірхшлєгера. При цій нагоді Б. Ямиський передав австрійському президентові (справа) згадану книжку і подякував за вступне слово, яке д-р Кірхшлєгер написав для цієї української публікації. При кінці аудієнції, яка відбулася в резиденції президента Австрії, в колишній цисарській палаті у Відні, Б. Ямиський поінформовав д-ра Кірхшлєгера про українську частину святкування з приводу 300-ліття відсічі Відня від турецької облоги, що мають відбутися у вересні ц.р. у Відні.

А. Добрянський і тріо виступлять на Союзівці

Тріо камерної музики: Н. Цибірський, Г. Стрілець і Т. Гриньків.

Союзівка. — На цій оселі УНС заповідатиме музичальна субота, 27-го серпня. Насолоджуватиме слухачів своїм співом Андрій Добрянський, бас-баритон ньюйоркської Метрополітаної опери, якому акомпанюватиме піаніст Тома Гриньків.

Крім них, виступить тріо камерної музики у складі: Т. Гриньків — піано, Галина Стрілець — скрипка та Нестор Цибірський — віолончель.

В неділю, 28-го серпня, гості зможуть оглянути мистецькі праці — олійні і різьбу на дереві — Якова Гніздовського.

ЮМПС В НІМЕЧЧИНІ ПРОХОДИТЬ З ВЕЛИКИМ УСПІХОМ

Гохлянд/Кенігсдорф, Західна Німеччина (О. Кузьмович). — У віддалі 50 кілометрів від Мюнхену на прекарній лісовій поляні над рікою Ізар розтаборилися від понеділка, 15-го серпня 1983 року, пластуни і пластуни з Європи, ЗСА, Канади, Австралії, Аргентини в числі біля 400 осіб, щоб спільно відзначити закриття ювілейних святкувань Українського Пласту з приводу його 70-річчя.

На таборову площу, що її українські пластуни цієї країни вживають вже 30 років на літні таборування, тим разом після двох тижнів звичайних таборів приїхали різніми дорогами на Ювлейну Зустріч пластуни з інших країн, де діє Український Пласт. Найбільша чисельність у групі пластуна з Канади, друга чисельність з ЗСА, а далі Німеччина, Англія та представники Пласту з Аргентини і Австралії. Господарі зустрічі, Крайова Пластова Старшина в Німеччині, під проводом пл. сен. Маруся Салак, з великою сердечністю та теплотою привітали гостей із великої пластової родини вільного світу. Справді можна з підвоєм оцінювати самопосвяту, зусилля та

Група юнаків з різних країн під час соборного Молебня.

величезну працю, яку вложила ця мала група пластових сеньйорів і старшого пластуна в Німеччині, щоб підготувати все як слід на приїзд такої великої кількості гостей та під адміністраційним оглядом, як і програмовим. Тиждень ЮМПС складався із прогулянок і високогірських мандрівок, які дали можливість пластовій молоді пізнати не лише Мюнхен, але також прекарні Альпи та зокрема Баварію. Вже напередодні зустрічі окремі прогукли пластуна та пластунок, що виїхали з

УКРАЇНУ ОХОПИЛА НОВА ХВИЛЯ РЕПРЕСІЙ

Амстердам, Голландія (УІС „Смолоскип”). — Шляхами українського самвидавчу на Захід дійшли інформації про посилені репресії, нові суди і навіть розстріли колишніх членів ОУН — УПА в Україні.

Звільнених з ув'язнення, які повернулися домі, постійно викликають на допити, намовляють до співпраці з КГБ, погрожують переглядом „справи” і навіть розстрілом. На допитах у Тернополі, офіцер КГБ погрожував колишньому українському політв'язневі: „Розправимося, як зі Стоцьким і Островським”. Як відомо, обидва вони були розстріляні після відбуття довгих років ув'язнення в 1982 році. Яків Островський був сотенним УПА (в курені Чіпа) і жив у селішці Сопки на Тернопільщині.

Тарас Чорновіл, син Вячеслава Чорновола і Олени Антонів перебуває в армії. Важко хворий. Останньою знахідкою в шпиталі. Не зважаючи на його постійні хвороби і нездібність служити у війську, його все одно поклали, погрожуючи, що за відмову буде покарання довічним ув'язненням.

Олена Антонів виїхала до свого чоловіка Зіновія Красівського, який відбуває 5-річний термін заслання в Тюменській області. О. Антонів-Красівська працює лікаркою.

У січні 1983 року в українському самвидаві була поширена летючка на захист о. В. Романюка. У летючці пишеться: „Ми побачили, що сталінщина діє активно і в наші дні, лише змінилися її методи і масштаби... тоді ми зрозуміли, що жодного злочину він (о. В.Р.) не ско-

Ольга Гейко-Матусевич, член Української Гельсінської Групи, перебуває у слідчому ізоляторі КГБ в Одесі. Була заарештована перед звільненням 12 березня ц.р. У цей самий день була знову заарештована. Як відомо, вона мала побачення зі своєю дочкою і матір'ю. Після побачення матері зробили особистий обшук, знайшли і вилучили записку від Ольги.

Знов влаштовують програму для сеньйорів

Нью Йорк, Н. Й. — Заходами Відділу суспільної опіки при Українському Інституті Америки, що його очолює Лілія Савойка, влаштовується поїздка з програмою для старших віком громадян до монастиря св. Йосафата в Глен Ков, Н. Й. Поїздку заплановано на суботу, 10-го вересня. Автобус від'їде з-під церкви св. Юра в Нью Йорку о год. 9:30 ранці. Поворот — год. 7-ма увечері. Поїдка, включно з обідом, коштуватиме 5 дол.

Зголошуватись якнайшвидше слід на такі числа: телефон: YIA — 288-8660 і „Самопоміч”, О. Соневицька — 777-1336.

Москва протестує проти вмешування ЗСА у справу А. Березькова

Москва. — Газета „Правда”, орган Центрального Комітету КПСС, помістила у числі з 20-го серпня ц.р., довгий офіційний текст про-

тесту міністерства закордонних справ СРСР, перекладеного на адресу амбасаді З'єднаних Штатів Америки в Москві у справі Андрія Березькова, сина першого секретаря союзу амбасад у Вашингтоні Анатолія Березькова, який, як відомо, хотів правдоподібно залишитися в Америці, написавши у тій справі листи до газети „Нью Йорк Таймс” і президента Рональда Регена.

Після прочитання його листів Державний департамент ЗСА домагався зустрічі з молодим Березьковим але союзна сторона робила всі заходи, щоб до такої формальної зустрічі не дійшло, дозволивши тільки представникові ЗСА і кореспондентам зустрітись з Березьковим на летовищі у Вашингтоні, але вже тоді коли союські чинники переконалися у зміні поведінки юнака. Він, наприклад, у зустрічі з кореспондентами, заперечив, що це він писав листи, відмовився говорити на тему його раніше висловленого бажання залишитися в ЗСА.

Міністерство закордонних справ СРСР, з доручення Ради Міністрів, написало Урядові ЗСА офіційну протестну ноту, у якій між іншим говориться, що урядом ЗСА і Департамент справедливості своєю поведінкою у відношенні до союського дипломата, „грубо порушили взяті на себе зобов'язання і знехтували постанови віденської

ЧАД ВИМАГАЄ ОФЕНЗИВНОЇ ДІЇ ВІД ФРАНЦІЇ

Нджамена, Чад. — Уряд Чаду висунув у понеділок, 22-го серпня, з проханням, щоб Франція „виступила з війською” проти лівійської армії і заколотників, які зайняли одну третю країни на півночі та розбудовують там нові військові сили і нагромаджують велику кількість важкого озброєння.

У звичайному повідомленні репортерам про становище в Чаді міністер інформації цієї країни Магамет Сумалія ще раз нагадав, що французька допомога в опорт наступові підтриманих Лівією заколотників є „невідповідною”.

Тепер Франція має в Чаді щонайменше 3,000 парашутистів, протилежні ракетні, гелікоптери і 10 бойових літаків для операції „Манта” — кодова назва всіх дій Франції в Чаді та Центральної Африканської Республіки з метою протистояння Лівії.

Однак французькі офіційні особи наполягають на тому, що їх дії мають „тренувальну місію”, а французькі літаки Ягуари і Міражі перебувають у Чаді

лише для захисту наземних французьких військ.

Сумалія сказав, що Чад бажав, щоб Франція змінила свою роль у відношенні до своєї колишньої колонії як протектор і виступила в обороні Чаду відкрито.

„Як ми будемо готові, ми просимо Францію допомогти нам” у наступі на північ, щоб прогнати заколотників і 3,500 лівійців, сказав міністер Сумалія, додаючи: „Ми попросимо Францію бути яснішою. Ми попросимо Францію виступити військово”.

В той час, як на фронтах панувало відносний спокій, а обидві сторони нагромаджують сили для оборони чи наступу, Адміністрація президента Рональда Регена повідомила в понеділок, що вона вирішила відкрити два розвідувальні літаки типу АВАКС з цього району. Речник Білого Дому Леррі Спікс сказав, що „літаки виконали своє завдання. Тепер французькі літаки себе відповідалість”, а тому необхідність літаків типу АВАКС відпала, бо і наступ лівійців припинився.

В ПОЛЬЩІ РОБІТНИКИ СПОВІНЬНЯЮТЬ ПРАЦЮ

Гданьськ, Польща. — Комуністичний режим остерг польських робітників у понеділок, 22-го серпня, що вони „обкрадуть себе самі”, якщо вони візьмуть участь у сповільненні праці, до чого закликала заборонена профспілка „Солідарність” минулого тижня.

„Солідарність” закликала до протесту сповільнення праці після того, як всі заклики до переговорів уряд відкинув.

Засновник і колишній лідер „Солідарності” Лех Валенса признав, що успіх проголошеного протесту сповільнення праці не є певний, бо залежатиме від багатьох причин і обставин, але рішуче заявив: „Він починається завтра”.

Понад 1,000 робітників зібралися в корабельні, щоб послухати виступ Валенси, а потім піти під пам'ятник „Солідарності” за воротами корабельні, але Валенса попросив усіх розійтись по домах, заявляючи, що демонстрації не буде до наступного тижня.

Підпілля „Солідарності” закликала до сповільнення праці від вівторка, 23-го серпня, до 31-го серпня, третю річницю страйку в гданській корабельні в 1980 році, який doprowadив до створення профспілки „Солідарність”, першої вільної профспілки в будь-якій комуністичній країні.

Комуністична газета „Трибуна люду” з приводу проголошення протесту сповільнення праці писала: „Чи Валенса дійсно надіється, що люди з його способом думання приймуть таку пропозицію? Він тішиться тим, що закликає польське суспільство йти на крок, який межує з колективним самотовством”.

В першому офіційному коментарі на пліни протесту, партійна газета додала: „Кожний робітник, який візьме участь у протесті сповільнення праці, звичайно зачіпаче свою власну зарплатню платню. Таким чином Валенса закликає робітників пограбувати свою власну кишеню”.

Один з товаришів праці Валенси в корабельні в Гданську сказав, що не менше половини 12,000 робітників корабельні візьмуть участь у протесті.

У світі

ОФІЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА з Пакистану повідомили, що в цій країні продовжується протиурядові демонстрації та безпорядки, особливо вони сильні в провінції Сінд, цій твердині Пакистанської народної партії, заснованої страченим прем'єр-міністром Зульфікармом Алі Бутто. Джерела опозиції говорять, що натовп понад 50,000 осіб під проводом сина місцевого релігійного лідера почав погроми в центральній частині провінції Сінд. Поліція намагалася припинити безпорядки і вистрілами в натовп убила оду особу, а іншого демонстранта ранила.

ЗІ СТОЛИЦЬ БЕЛЬГІЇ Брюсселю повідомили, що в той час, як продовжується розслідування цілої мережі шпигунської діяльності в цій країні, вже тепер виділено шістьох дипломатів-шпигунів Союзу і Румунії. Офіційні повідомлення говорять, що електронна компанія в столиці була лише прикриттям шпигунського гнізда. Ціла шпигунська афера розпочалася після арешту 12 днів тому спеціаліста торгівлі міністерства закордонних справ Бельгії Іжена Міхельса, який признався в тому, що продав технічну документацію чужинцям „дипломатам”. „Справа ще не закінчена”, — заявив офіційний представник. „Наші розслідування продовжуються. Ми викрили, що справжньою функцією компанії було економічне та технологічне шпигунство”.

ПРИБЛИЗНО 100,000 робітників-залізничників, членів профспілки, припинили працю на 24 години і тим самим зупинили залізничний рух в цілій Аргентині. Залізничники страйкують, вимагаючи збільшення зарплати. Лідери профспілки заявили, що наступного тижня страйк може повторитись, якщо не будуть задоволені вимоги залізничників. Залізничники вимагають збільшення зарплати платні з 139 доларів за місяць до 250. Уряд заявляє, що може збільшити платню лише на 12 відсотків усім робітникам для того, щоб вирівняти зарплату з ростом інфляції.

ПРЕСОВОЕ АГЕНТСТВО Альжіру повідомило, що виконавчий комітет Палестинської Визвольної Організації вирішив заснувати спеціальну комісію для вивчення умов життя палестинців у різних країнах арабського світу, особливо в Лівані. Комітет, який працює в Тунісі, обговорював також незгоди в таборі ПВО.

ПРЕЗИДЕНТ КРИТИКУЄ НАЇВНИХ „ПІСНИКІВ”

Сіетл, Вашингтон. — У вівторок, 23-го серпня, виступаючи перед крайовою конвенцією Американського легіону, президент Рональд Реген критикував „так званий рух за мир”, заявивши, що його сторонники „боряться за мир, послаблюють свободу”.

У своєму виступі перед ветеранами цієї американської організації Президент говорив також про повільний, але постійний поступ у його закордонній політиці, програми контролю над озброєнням, а також програми переозброєння.

„Мир — це прекрасне слово, але його вживають вільно, часом навіть зловживають”, — заявив Президент. „Ті, хто зловживає ним, займаються сучасною демагогією і театральністю”.

„Членами правдивого руху за мир — правдивими творцями миру — є люди подібні вам”, — заявив президент Реген, закликаючи членів Легіону вимагати від Конгресу продовження фінансування системи ракет МХ.

Аудиторія в Сіетлі частини і довготривалими оплесками вітала промову Президента. На вулиці в цей час група демонстрантів протестувала проти проведення маневрів у Центральній Америці. Після промови Президента учасники конвенції Легіону зібралися на вулиці і організували патріотичну контрдемонстрацію зі співом американського національного гімну.

У своєму виступі Президент знову зобразив Союзу як ворожу непереконаність, що лише спільна рішучість Заходу може принести відповідну чутливість Сходу”, — заявив Президент. „Свою ширість Президент виявив у словах, повних свідомості і відповідальності за мир на землі. „Морське серце з тим, які йдуть в марші миру”, додано, що він очолив би такі марші миру, якщо б він переконався, що це „дійсно послужило б мирові”.

„Мир — це ціль, а не політика”, — сказав Президент. „Ті, хто не розуміє цього, діють собі на шкоду”. „Невіл Чемберлен”, британський прем'єр-міністер 50 років тому, „думав про мир як про неясну політику в 1930-их роках, і результат такого сприйняття привів нас ближче до Другої світової війни”, — підсумував президент Реген.

В Америці

БАРБАРА ГОНЕГГЕР, спеціальний радник у справі жіночих організацій в ЗСА, зрезигнувала з посту в Департаменті справедливості після того, як вона публічно виступила з письмовим закликом на адресу Адміністрації президента Рональда Регена, що вона (Адміністрація) веде дискримінаційну політику у відношенні до жінок. Речники Адміністрації у Вашингтоні і в Лос Анджелесі, де тепер перебуває Президент і багато членів його кабінету, стараються не прив'язувати великої уваги до резигнації Б. Гонеггер і не надавати їй великого розголосу. Висловлюючи жаль, що Гонеггер була вражена деякими справами, які вона вважала покласти на папір і опублікувати у „Вашингтон Пост”, заступник пресового секретаря Білого Дому Леррі Спікс заявив у Лос Анджелесі, що Президент був позитивно оцінює згаданого радника і що він підтримуватиме деякі заходи, щоб змінити в майбутньому ситуацію.

ОРГАНІЗАТОРИ великого походу до Вашингтону, який проходить під гаслом „Праця і свобода” хочуть досягнути три основні цілі: добитися прийняття законопроекту про встановлення додаткового федерального свята на честь негритянського борця за громадянські права Мартіна Лютера Кінга, домогтись зменшення видатків на оборону ЗСА і перекинути ці фонди на соціальні програми та домогтись зрівняння торговельних зносин Америки з Південною Африкою. Очевидно, справа Ель Сальвадору і взагалі Центральної Америки є також у програмі виступів так званих борців за мир, які домагуються припинення всякої допомоги тамтешньому урядові і переговорів з марксистськими партіями підтримуваними Москвою, Кубою і Нікарагуа.

РЕЧНИКИ СТЕЙТОВОГО уряду в Тексасі заявили, що треба було докласти посилені зусилля цивільних робітників і членів Національної гвардії та місцевого населення, щоб назад привернути до нормального життя ті прибережні околиці, що їх навістив недавно ураган „Алісія”. Біля 200,000 будинків у колись луксусовій відпочинковій околиці все ще закриті для нормального руху, як також водні проїзди забиті всякими відпаками і поламааними човнами.

НІХТО, ВКЛЮЧНО ІЗ самим негритянським пастором Джессі Джексоном, не думає серйозно про його есентуальну кандидатуру на президента з рамені Демократичної партії, але різниці Джексона не сходять зі сторінок преси. Очевидно, розважливі негритянські політичні дії свідомі консеквенції, якщо Джексон дійсно проголосив свою кандидатуру на президента. Про це думають також стратеги Демократичної партії, які на цьому найбільше потерпіли б, бо Демократична партія, особливо її ліберальні кандидати числять на велику кількість негритянських голосів. Успішна рестораційна акція Джексона і його політична активність насторожили речників обидвох американських політичних партій. Найбільше однак затурбований Волтер Мондсйл, — кажуть спостерігачі, — бо він мусить дістати голоси чорного півдня, щоб бодай зрівнятися з республіканським кандидатом, без уваги на те, хто ним буде.

ОДИНАДЦЯТЬ ОСІБ загинуло в летунській катастрофі в околицях Сіетл, Вашингтон. Військовий транспортний літак з 24-ма парашутистами на борті, розбився поблизу місцевості Тенууд, біля 50 миль на північ від Сіетл. 15 осіб зумили вискочити з літака ще перед розбиттям і вони щасливо осіли на землю. На запитання кореспондентів вони заявили, що не знають про причину катастрофи. Перші оглядини кусків літака спеціальною військовою комісією вказують, що перед катастрофою в середині літака мусів вибухнути вогонь і тоді літак мусів знизитись на небезпечну віддал до землі і вдаритись об скелю гори.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція не відповідає за зміст матеріалів, наданих на вільну редакцію. Редакція не відповідає за зміст матеріалів, наданих на вільну редакцію. Редакція не відповідає за зміст матеріалів, наданих на вільну редакцію.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA \$1.25 місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

В. Репін — чий агент?

Політичні спостерігачі й аналітики ломлять собі голови і не можуть знайти відповіді на питання — хто властиво є Валерій Репін: дисидент, "зрадник батьківщини", агент Сі-Ай-Ей чи КГБ?

Пресове агентство Ройтера інформує, що Репін, представник фонду А. Солженіцина, з якого виплачувалося допомогу політичним в'язням, а згідно їхнім даним, вже другий раз признається публічно, що він був агентом американської Центральної Розвідки Агенції (Сі-Ай-Ей) і керував сіткою інформаторів, отримуючи за це платню від американців. Розмовляючи з кореспондентом тижневика "Советская Культура", він заявив, що вважає себе зрадником батьківщини і за жертву західної провокації.

В травні ц. р. ленінградський суд визнав Репіна винним за зраду державних таємниць і тоді засудив його на два роки поправчих таборів. Вже тоді було видно, що советські органи КГБ і судівництво поводяться з ним дуже лагідно, якщо взяти до уваги такий поважний закид як зрада батьківщини. Інших дисидентів, в тому Анатолія Щаранського, тільки за підозру співпраці з Сі-Ай-Ей, засуджено було на 13 років в'язниці. Засуд нібито було зменшено після того, як Репін признався до вини і "перепросив" суд за доконані ним діла.

Швайцарська газета, "Ді Ное Цюрихер Цайтунг" після процесу над В. Репіном писала, що допомоговий фонд постав з ініціативи письменника А. Солженіцина і всі гонорари за його книжку "Архіпелаг ГУЛаг" були скеровувані до цього фонду. Репін, щоб дискредитувати шляхетну ціль фонду, заявив на суді і тепер повторює у зустрічах з кореспондентами, що фонд є частинною фінансових засобів, що ними оперує на території Советського Союзу Сі-Ай-Ей, займаючись, очевидно, шпигунською роботою в користь ЗСА. Більше того, у покаянні Репіна говориться, що гроші на оплату інформаторів він отримував від високих урядників американської амбасад в Москві і консуляту в Ленінграді. З цієї ревелюцією він виступив під час процесу, а тепер повторив її у розмові з кореспондентом "Советської Культури".

Немає сумніву, що часте повторювання злісних і вдуманих в КГБ інсинуацій в сторону Сі-Ай-Ей є одним з елементів розпущеної останньою в комуністичній імперії кампанії, зверненої проти З'єднаних Штатів Америки в загальному і президента Рональда Регена та його політики зокрема. Советські засоби масової інформації беззастановно повторюють і втовкмачують своїм громадянам про загрозу для СРСР зі сторони Америки і Заходу взагалі і про шкідливу шпигунську працю американських розвідних органів. В. Репіна КГБ використало як піскаря для промоції цієї антизахідної кампанії, метою якої є в першу чергу скомпромітувати політику Адміністрації Р. Регена напередодні нових президентських виборів в 1984 році.

Василь Глазков

ГОЛОД ТРИДЦЯТИХ РОКІВ В СССР

(„Новое русское слово", 24-го і 26-го грудня 1982).

50 років тому на території України, а особливо на Кубані, був організований советською владою штучний голод, жертвами якого стали понад 10 мільйонів людей. Про це свідчать багато документів, а також дослідження і аналізи Інституту вивчення СССР в Мюнхені, який у 1958 році видав англійською мовою книгу „Народовбивство в СССР".

У 1932-33 роках голод набув небачених досі розмірів, котрі в десяткі разів перевищували число жертв атомової бомби, скинутої вкінці Другої світової війни на місто Гіросіма в Японії. П'ятдесятитрицять цього страшного злочину тоталітарного режиму не можна не відзначити, а разом з тим не можна не пошанувати пам'яті жертв цього голоду, про який Червона Москва старанно замовчує, викреслюючи його з історії „досягнень комунізму". За цей час виросло вже два покоління, які нічого не знають про нечуваний розміром голод, але історія не повинна забувати про нього.

Слід підкреслити, що советська влада всіма способами скривала і перший голод в СССР, котрий охопив у 1921-1922 роках Поволжя, північний Дон та північносхідну частину України і спричинився до загибелі п'яти-шести мільйонів людей. Скривають вожді більшовизму і участь в боротьбі з цим голодом американського добродійного товариства ІРА, яке спасло мільйони людей від неминулої смерті. ІРА безплатно давала голодуючим продукти харчування, одяг, медичне обслуговування, витративши на це сотні мільйонів доларів, про що свідчать видана Гуверівським інститутом у Каліфорнії документальна книга „Гувер і допомога голодуючим у Советській Росії".

Голод 1921-1922 років можна в якійсь мірі пояснити наслідком Першої світової війни, громадянської і національно-визвольних війн, революційного розруху,

Останній рік діяльності Леніна був для нього найтяжчим. Він попов у залежність від тих людей, яких звик вести. Тут мав місце так званий психологічний рванш: „в минулому ти нас висмилював і ставив на коліна, тепер покутуй". Минув співробітників Леніна позбавили його підтримки за його вважання себе непомилним, за його бажання влади кожною ціною, за його неспівзвучність у відношеннях.

Місце мала загальна зрада Леніна у 1922-23 роках: Ленін в очі своїх близьких співробітників втратив авторитет несповищення вояди, якого не можна замінити. Співробітники Леніна бачили його фізичне, умове загасання, викликане особливо отруєною кувалою, якою його поранила в невідомому замаху на його життя есера, член жидівської організації Бунд, Каплан. А він власні невдачі записував на рахунок недолугості виконавців його наказів. Обидві сторони до певної міри не помилялися.

Ленін заміною рукою віз свою партію до влади. Він вмів нищити, провокувати, зневажати, маневрувати, шукати тактичної перемоги. Ленін вмів перемогти тоді і там, де його співробітники не сподівалися перемоги. Його співробітники також не сумнівалися в його умінні будувати. І тут вони помилилися: після стратегічної перемоги, опинившись у кінці величезної країни, Ленін захитався під вагою страшною влади, бо тієї ваги він не сподівався і

„Тайна успіху кооперативного руху в минулому і тепер криється в тому, що він свою дію базує на базі на засадах християнської етики і моралі. Моральною силою кооператив є те, що вона в господарське життя проносить елементи миру і співпраці між людьми..." (Андрій Качор).

Залишаючи Галичину, залишили ми знаменито розбудовану кооператив, яка з 3,000 низових кооперативів, з повільними і окупаційними союзами, українцями, з трьома крайовими центрами під проводом Ревізійного Союзу Українських Кооперативів, мала своє місце в світовому господарському ринку.

Невмирущі принципи співпраці Церкви і кооперативу, зроджені в Україні, перенеслися в країні поселення всюдю там, де живе українська спільнота. В цих країнах заіснували специфічні обставини в укладі так політичних, як і економічних сил, в перерозподі вартостей при цьому великому розвитку технології та рівночасно при помітному упадку духовних та суспільних вартостей.

У нашому внутрішньому житті крайової кооперативної централі зі Світовим Конгресом Вільних Українців вкладають багато труду в справу консолідації наших сил, помімо виникаючих суперечностей і непорозумінь.

Це тільки загальна ха-

рактистика того тла, на якому працює і розвивається українська кооперативна організація. Українська кооперативна організація очолюють крайові центральні в Канаді — Українська Кооперативна Рада (УКР), в ЗСА — Центральна Українська Кооперативна Америка (ЦУКА), в Австралії — Рада Українських Кооперативів Австралії (РУКА) і в Аргентині — Кооперативна Рада. Координаційним і об'єднуючим центром світової кооперативної організації є Українська Світова Кооперативна Рада (УСКР), осідок якої тепер в ЗСА, в Чикаго.

Необхідним елементом розвитку українського кооперативного руху є ріст членства. Охоплення української кооперативної організації — це одна з найважливіших підстав осягати в майбутньому нашого кооперативу процес збудування довіри — своїх до своїх — є дуже складний.

Незадовільний відсоток членства ми бачимо не тільки в кооперативі, але і в усіх наших організаціях і установах. Яким великим капіталом розпоряджається наша кооперативна організація, якщо б була 40 відсотків нашої спільноти була в ряді кооперативів? В міру збільшення членства росте і капітал. Нагромадження членського капіталу

становить матеріальну базу. Вона — ця матеріальна база — потрібна суспільству в розвитку культури, науки, Церкви, а зокрема організацій молоді. Як далеко змінило кооператив економічну базу, вказують слідувачі звітності наших кооперативів, сперті на різні бізнеси 1982 року.

В Канаді — це 35 кооперативів, які разом нараховують 54,514 членів і 305 мільйонів дол. оборотного капіталу, ульованого членами в позичку, — 202 міль. це 66.3 %. Оборотовий капітал збільшився на суму 35 мільйонів — це 13.3 %.

В ЗСА — це 34 кооперативи, які на 31-го грудня 1982 року мають 220 мільйонів оборотного капіталу. Позички вказують суму 110 мільйонів дол. — це 49 відсотків. Оборотовий капітал в 1982 році збільшився на суму 29 мільйонів дол. або 15.5 відсотка.

Австралія — там сім кооперативів: в Мельбурні кредитова „Дністер", будівельна „Одеса", торговельна „Поступ", в Сідней дві кредитові кооперативи — „Карпати" і „Дніпро", — в Аделаїді існує кредитова „Говард", а в Перті кредитова „Каліна". Усі ці кооперативи мають разом 8,024 членів; оборотового ка-

Михайло Кучер

ЛЕНІН ПІСЛЯ ПЕРЕМОГИ

не витривав.

Класики марксизму, як Маркс і Енгельс, самі не знали, що зробити з владою після її отримання, і тому не могли дати поради своєму віроному учневі; Ленін же був переконаний, що знає таємницю влади, знає як керувати — і часно корегувати. Радикалізм мислення не дозволяв Ленінові міркувати і поступати інакше. Ленін вірив, що в засади рішення величезних завдань можливі. Але з другою бою — він таких рішень знайти не міг. Йому бракує дихання від нерозуміння того, що власне треба негайно зробити; він не розуміє того, що сталося в країні після перемоги. Ленін опинився в лабіринті і відчув, що державний корабель ось-ось попливе по течії, по інерції, без керма. І цей „державний корабель" не погоджувався з Леніном.

На Леніна навалилося завдання, яке в значно менших масштабах він вирішував радикальним способом. І ось доля йому судила плити проти течії вже за перемоги. НЕП — нова економічна політика — мала сплатити партію на краю економічної безодні; але ця політика вийшла з-під контролю. Ленін новою економічною політикою викликав на поверхню сили, загнані у підпілля революцією, і ці сили виявилися занадто деструктивні для Ленінового планування.

Ленін вмів майстерно лаятися і зневажати. Для нього Бернштейн — ренегат і опортуніст, Каутський — парламентарний кретин, Струве — Юда. Всіх їх гуртом Ленін обивнував у нерозумінні Маркса.

Вільну торгівлю та ініціативу знищив. А співробітники Леніна вираховували, що для того, аби дати деталізований оптимальний план, скажімо, двох тисяч об'єктів, потрібно 35 тисяч років безперервної роботи. Виглядало це на анекдот, але так справді було (тоді ще не знали комп'ютерів).

Омелян Плешкевич

УКРАЇНСЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ РУХ В КРАЇНАХ ПОСЕЛЕННЯ

рактистика того тла, на якому працює і розвивається українська кооперативна організація. Українська кооперативна організація очолюють крайові центральні в Канаді — Українська Кооперативна Рада (УКР), в ЗСА — Центральна Українська Кооперативна Америка (ЦУКА), в Австралії — Рада Українських Кооперативів Австралії (РУКА) і в Аргентині — Кооперативна Рада. Координаційним і об'єднуючим центром світової кооперативної організації є Українська Світова Кооперативна Рада (УСКР), осідок якої тепер в ЗСА, в Чикаго.

Необхідним елементом розвитку українського кооперативного руху є ріст членства. Охоплення української кооперативної організації — це одна з найважливіших підстав осягати в майбутньому нашого кооперативу процес збудування довіри — своїх до своїх — є дуже складний.

Незадовільний відсоток членства ми бачимо не тільки в кооперативі, але і в усіх наших організаціях і установах. Яким великим капіталом розпоряджається наша кооперативна організація, якщо б була 40 відсотків нашої спільноти була в ряді кооперативів? В міру збільшення членства росте і капітал. Нагромадження членського капіталу

становить матеріальну базу. Вона — ця матеріальна база — потрібна суспільству в розвитку культури, науки, Церкви, а зокрема організацій молоді. Як далеко змінило кооператив економічну базу, вказують слідувачі звітності наших кооперативів, сперті на різні бізнеси 1982 року.

В Канаді — це 35 кооперативів, які разом нараховують 54,514 членів і 305 мільйонів дол. оборотного капіталу, ульованого членами в позичку, — 202 міль. це 66.3 %. Оборотовий капітал збільшився на суму 35 мільйонів — це 13.3 %.

В ЗСА — це 34 кооперативи, які на 31-го грудня 1982 року мають 220 мільйонів оборотного капіталу. Позички вказують суму 110 мільйонів дол. — це 49 відсотків. Оборотовий капітал в 1982 році збільшився на суму 29 мільйонів дол. або 15.5 відсотка.

Австралія — там сім кооперативів: в Мельбурні кредитова „Дністер", будівельна „Одеса", торговельна „Поступ", в Сідней дві кредитові кооперативи — „Карпати" і „Дніпро", — в Аделаїді існує кредитова „Говард", а в Перті кредитова „Каліна". Усі ці кооперативи мають разом 8,024 членів; оборотового ка-

питалу 31 мільйон доларів, в тому капітал кредитових кооперативів вносить 24 мільйон дол. Торговельна і будівельна кооперативи мають 7 мільйонів оборотового капіталу; позички кредитових в сумі 19 мільйонів дол. у відношенні до капіталу кредитових кооперативів вказують 24 мільйон дол. — 78 %. Капітал збільшився на 6 мільйонів дол. — це 21.9 відсотка.

В Австралії на увагу заслуговує пропорційно велике скооперування членства, біля 50 відсотків, яке є вислідом співпраці кооперативів з усіма організаціями і установами, головним чином церковною і єврейською.

Аргентина — тут дві кредитові кооперативи: „Відродження" і „Фортуна", обидві в Буенос Айресі. Кооператива „Відродження" має дві філії в Бернаді і в Місіонес. В Аргентині кооператив в дошкульний спосіб відчував повожні економічні проблеми. Сума бізнесова вказує 3 мільйон дол. по курсу з дня 31-го грудня 1982 року, що дорівнює 50,000 пезів за 1-го долара. Від 1-го червня 1983 року переведено стабільності пезів у слідувачому відношенні: 10 пезів дорівнює 1-му дол.

Разом у чотирьох згаданих країнах світу Українська Кооперативна Рада об'єднує 81 кооперативу, враховуючи також і торговельну „Самодопомогу" (Закінчення на стор. 4)

Ленін все глибше тонує у розпачі і вигукував: Не так трактує тему. Нудить від загальних фраз. Це бюрократизм. — Або: декрети дуже сумні явище. Ми їх підписуємо, хутко забуваємо, і ніхто їх не виконує. Отже „за все лихо в країні винна бюрократія".

Доля гірко заклапила з Леніна. Він сам завжди живив загальні фрази і видавав безконечні декрети. І він прийшов до трагічного висновку, що уся справа управління приймає невідійний, фантастичний характер.

У квітні 1922 року Ленін був вже хворий і взяв відпустку. І тут зовсім несподівано наказав співробітникам виконати все те, чого вони не могли виконати разом з ним. Якби співробітники Леніна старалися виконати всі завдання, — вони мали б працювати 48 годин на добу. Ось вам „реалізм" мислення Леніна. Його одержито висмилював Троцький-Бернштейн.

Ленін почав розуміти своє безсилля — управління країною висмилювалося з його рук. Він був у відчаї: „Наша проклята бюрократична глупота, наша чиновницька сволота, яка завжди чекає наказу згори... Система комуністичних дурнів, які мають владу, але не знають, що з нею робити... Я ще втратив надії, що колись їх за заслужене поведуть" (Ленін, том 29, стор. 415, документ ч. 207).

Ленін вмів майстерно лаятися і зневажати. Для нього Бернштейн — ренегат і опортуніст, Каутський — парламентарний кретин, Струве — Юда. Всіх їх гуртом Ленін обивнував у нерозумінні Маркса.

Вільну торгівлю та ініціативу знищив. А співробітники Леніна вираховували, що для того, аби дати деталізований оптимальний план, скажімо, двох тисяч об'єктів, потрібно 35 тисяч років безперервної роботи. Виглядало це на анекдот, але так справді було (тоді ще не знали комп'ютерів).

(Продовження буде)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редагус Лев Яцкевич

Автомобіль майбутнього

Коли в травні 1885 року 34-річний німецький винахідник Карл Бенц задемонстрував на вулицях Мангайму свій винахід — триколісний автомобіль, що їхав з „шаленою" швидкістю 14 миль на годину, ніхто не сподівався, що він за короткий час підкорить цілий світ та стане необхідним засобом локомотиву для більшості людей Західної світу.

За два роки автомобілеві сповнилося 100 років життя, але він упрямий протидіяв предбаченням усіх доморослих футурологів і вісунів майбутності, не думає сходити зі сцени та кінчат свою блискучу кар'єру в цьому столітті.

Хоч в останній декаді в житті автомобіля виникла ціла низка проблем, таких, як зазначення довідки, велика кількість нещасливих випадків і непомірний зріст коштів пального, що зумовило радикальну зміну в дощогочасній конструкції авта з метою поєднати його безпеку та вигоду їзди з кращою видаєністю пального, але в основі тип автомобіля, придуманого Карлом Бенцом, з електричним запалом, диференціалом і водним охолодженням рушія не тільки залишився без великих змін, але, виглядає, що автомобіль 2000-го року та дальших років наступного століття буде для нас і надалі популярним і коначним засобом локомотиву.

Згідно з найновішими відомостями, конструкції бора найбільших автомобільних фабрик Європи вже багато років працюють над новими моделями автомобілів майбутності.

Протилежно до загальної опінії, майбутні автомобілі будуть більші, вигідніші, безпечніші та більш видаєні за сучасні авта. Як відомо, збільшення швидкості автомобіля можна осягнути збільшенням потужності рушія. Але збільшення швидкості автомобіля збільшує також багатократно опір повітря, а у висліді зростає пального. Щоб зробити автомобіль видаєним при більшій швидкості їзди, конструктори намагаються зменшити опір повітря через сплюснення чолових поверхень автомобіля. В той спосіб вони сподіваються збільшити видаєність пального на 15 відсотків. Дальше збільшення видаєності пального конструктори хочуть осягнути зменшенням тягару автомобіля. Згідно з обчисленнями, зменшення тягару на 100 кілограмів збільшує видаєність пального на п'ять відсотків.

А тепер питання: що принесе нам 2,000-ий рік? Рік цей буде позначений вторгненням електроніки в дію

Практика виявила, що покупець не одержує нічого за darmo. За кожне поліпшення він мусить заплатити. Маючи це на увазі, продуценти будуть впроваджувати удосконалення не всі нараз в одному році, але поступово, бо це менше буде відчутне покупцям автомобілів.

Автори книжок і видавництва, які бажать, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні прислати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи" також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

артілям, товариствам советська влада передавала і майно, конфісковане після ліквідації „ворогів народу", інакше кажучи — її політичних противників.

Але ці починання не оправдалися, бо в комунах і товариствах не було людей з господарським досвідом, трудової дисципліни і порядку, належного керівництва. В них панувало безділля і шкурництво.

Наступ советської влади і розгром сільського господарства почалися вже з перших місяців 1927 року, коли була оголошена чистка місцевої адміністрації, починаючи з хуторів, сіл, станиць та районів і закінчуючи областями та країнами. Під приводом „буржуазного націоналізму", зв'язку з „ворогами народу" або з родиною за кордоном звільняли з праці землероби, агрономи, геологи, інженери, механіки, замінюючи їх своїми ставниками, переведеними переважно з центральних областей Советського Союзу. Одночасно заарештовували амнистих перед тим учасників боротьби проти большевиків, осіб, що користувалися довірою і впливом серед місцевого населення, щоб попередити можливі виступи проти советської влади і залишити його (населення) без керівництва.

16-й з'їзд ВКП(б), що відбувся в квітні 1929 року, оголосив про масову колективізацію сільського господарства. Але і найсуворіші заходи, вжиті для розкуркулення власників заможних господарств, рівно ж як і для притягнення до колгоспу середняка, не дали очікуваних результатів. Сталін, об'явивши у газеті „Правда" 27 грудня 1929 року про „ліквідацію куркулів як класу на базі суцільної колективізації". Складений 5-го січня 1930 року пленум Центрального Комітету ВКП(б) в поспішному порядку прийняв „Постанову про темпи колективізації і заходи допомоги держави колгоспному господарству".

Червона Москва дала вказівки про те, що при здійсненні колективізації місцева влада повинна спиратися на комуністичний актив і бідноту, а особливо на ГПУ і міліцію. Але, враховуючи наявність дуже малого відсотку комуністичного активу серед населення України, Дону і Кубані, в ударному порядку було проведено набір перевірених робітників-комуністів, матросів і колишніх червоноармійців, які воювали на заочному фронті.

(Продовження буде)

Фортенінова Студія в Клівленді

Вже 12 років існує в Клівленді Фортенінова Студія проф. Ірени Заячківської-Гаврилюк. За той час Студія придбала немало п'яністів, які виявляють охоту до студій в ділянці музики. Окремо слід відмітити багато аккомпаньорів, які вийшли з нашої Студії.

Кожного року Студія підготувала учнів до піврічного іспиту, а згодом до підготовки до кінцевих іспитів та річного речиталю, на підставі яких учні одержують оцінки і свідоцтва.

24-го червня ц.р. в залі парадії Святої Покрови брали участь у речиталі такі учні: Тарас Рожа, Андрій Панчишин, Річард Розе, Тая Василіна, Наталя Панчишин, Кароля Ліс, Володимир Гончаренко, Лідія Гончаренко, Катя Розе, Лена Василіна, Адріанна Небеш, Марта Ліс, Галія Палка, Надія Заруба, Емі Доллі, Надія Палка і Памела Додіг.

У першій частині мило було подивитися маленьких п'яністів, котрі вправно і з чуттями, своїми маленькими пальчиками виконували сольо, дуети і тріо. В другій

частині грали учні середніх років. У виконанні музичних творів звернули на себе увагу Катя Розе, Лена Василіна і Лідія Гончаренко. В третій частині виступали завансовані, видно було в усіх виконавців солідну працю.

Найбільше признання належить Надії Зарубі, щодо її техніки, зрозуміння творів і виконання, за що вона дістала від гостей найбільше оплески і похвал.

Слід відмітити тут відданість керівника студії, довголітнього педагога-п'яністки проф. Ірени Заячківської-Гаврилюк, яка всецього жертвує свій труд для того, щоб дати наші молоді музичну освіту й відкрити їм двері у світ класичної музики.

Крім класичної музики проф. Заячківська-Гаврилюк вливає в душі молодих п'яністів любов до українських композиторів й української пісні. Тому батьківський комітет щиро дякує проф. І. Заячківській-Гаврилюк за її жертвенну працю протягом цих 12 років.

Батьківський комітет

ВІЙСЬКОВИЙ ЛІДЕР Суринаму полковник Дезі Бутерсе повідомив, що його прокубіський уряд почне масове політичне навчання для підтримки нової політичної партії, яка буде проголошена в річницю незалежності Суринаму від Голландії. Нова політична організація „Новий об'єднаний рух“ буде офіційно проголошена в день незалежності 25-го листопада.

Виставка картин М. Мороза на Союзівці

Мастро М. Мороз під час своєї мистецької виставки

Любителі образотворчого мистецтва, а зокрема звелучники творчості Михайла Морозова, мали нагоду оглянути 14-го серпня ц.р. в великій залі „Веселки“ на Союзівці чудові картини нашого передового мистця. Це вже п'ята з черги його виставка на чарівній оселі УНСОУ.

Цим разом Михайло Мороз показав десять картин; два осінні краєвиди з Кетсильських гір, повну експерсію в модерному стилі ріку Колорадо, гору Монте Кабо (гора ОО. Студітві в Італії), море в Пуерто Ріко, Акрополі Атос у Греції, каліну, піонії і весняний краєвид. Майже всі картини великого формату. Краса колориту, безпереконливості, досконалість виконання і душевна виразність полюбили серця глядачів. Кожна

картина привіз з Космача свою вогнищу широчі любов'ю його картина — це окремих світ. Мистець кругло 20 років (1925-1945) творив на лоні незлізливих краси Гуцульщини, у центрі її божественного чару — Космачі. І хоч з того часу минуло багато літ, і хоч в наслідок воєнних діл біля 800 картин пропали, серце мистця ще й досі в погоні тієї неперевершеної краси, воно вірне тій незрушній „першій любові“. В своїй творчості навіть гантерським горам мистець додавав теплоту і чар рідних йому українських гір і потоків.

Недарма Микола Бутонч писав: „Михайло Морозового горючого серця палит ру живих пульсуючих кольорів і тим стає другим кольором, поруч свого профе-

сора О. Новаківського“.

Після виставки картин Михайла Мороза в галерії „Мі і світ“ в Торонто в 1964 році, ред. І.Кедрін сказав: „Сила творів Михайла Мороза в його динамізмі, в сполученні могутнього розмаху з тасмичністю і загадковою... Не може бути двох думок, що М.Мороз належить до великих і найбільш-ших. Як колорист, як пейзажист, як безперервний шукач щораз нових розв'язок тієї самої мистецької проблеми... Він — побіч Олексі Грищенка — найкращим нашим відтворенням однокорі спінених хвиль океану, як і спокійного плеса озера. Він не дає етюдів з природи, а повну природу у найбільш барвистій шаті... Кожний його образ є передуманим твором... Він створює природу, коли стає її малювати, а коли з того самого краєвиду створює кілька образів, то кожний з них інший, інакше бачений, інакше розв'язаний“.

Прийняти і також колишній учень О. Новаківського, В. Гаврилюк, стверджує: „Вітальність і естетизм — дві характеристики творчості і мистецтва Михайла Морозова... Говорить відмітити, що мистець М.Мороз не міння, відколи ми його знаємо, свого творчого режиму і досі залишається вірним своїй юній творчій філософії“.

„Коли мова про Мороза, — сказав мистець Богдан Певний, — то він і мистецтвості, бо його хвилює сонячний простір, і експресіоніст, бо стиль його — це динамічне передавання глибини внутрішніх переживань, а можливо, й абстракціоніст, бо у нього знаходимо часто, як предмет губиться у грі буйних мазків, далеким від бачення в природі предметів... але „підвести Морозове мистецтво під одне з окреслених понять, скласифікувати його, як представника однієї із західноєвропейських течій, означало б позбавити його всякої ролі у розвитку українського мистецтва, шлях якого стелиться не завжди тими самими паралелями, що шлях мистецтва Заходу...“ Для нас, — зазначає мистець Богдан Певний, — він є співцем українського вітання, подібним до Павла Тичини у нашій літературі“.

А. Малюца схаактеризував мистця М.Мороза так: „Виразистий та інтенсивний колорист, ніколи не переступає крайніх меж, які ставить йому власний багатий смак. Сугестивна сила його картин така, що більшість глядачів і критиків сприймає їх як вираз буйної природи, і не зауважує його культури в найбільш класичних композиційних укладах краєвидів“.

Д-р Богдан Стебельський стверджує: „В особі Михайла Мороза українське мистецтво має визначного представника, що заступає одну з галузей широкого різностороннього вислову багатогранної української духовності наших часів. В історії українського образотворчого мистецтва Мороз здобув вправне місце, яке залишилося і показувати наші наміри розвитку українського мистецтва у двадцяті століття“.

На закінчення послухаймо, що каже про себе сам мистець Михайло Мороз: „Природа — джерело краси і мистецтва. Тут треба тільки таланту і праці. Великої невисипує праці. Під поняттям праці я не розумію самої механіки, оформленої окресленим часом і терпелістю. Я розумію це все як своєрідну зустріч двох стихій. Зустріч природи мистця з природою землі-матері. Є великий, ніяким поняттями неохоплений зв'язок між речами в природі та душею. Його не можна окреслити якими-небудь певними законами, формулами чи правилами. Його можна тільки вчувати, неспотворно переживати, як переживається екстаз музики...“

Нам, любителям творчості Михайла Мороза, хочеться висловити подяку за ті гарні переживання, які родяться і наповнюють серця, оглядаючи його картини. Хай же доля йому ласкавою і дозволить ще довго „неповторно переживати екстаз“ його чарівної малярської музики.

Вкінці наші вислови вдячності „Союзівці“ за те, що дає можливість мистцям презентувати себе нашій культурній публіці.

Є. К.

Історичний день українців Бостону

Неділя, 31-го липня 1983 року, буде записана в історії української громади в Бостоні і околиці. Цієї неділі відбулося посвячення, благословення та відкриття сталого приміщення Української Братської Федеральної Кооперативи в Бостоні. Наша Кредитова Кооператива, що існує вже восьмий рік, з майном, що доходить до двох мільйонів доларів, до сьогодні не мала постійного приміщення, і тому неможливо було якнайкраще обслужити своїх членів.

Завдяки зрозумінню нашого Церковного комітету і церковних властей, від сьогодні наша Кредитова Кооператива має своє власне приміщення в домі Парадії Української Католицької Церкви в Бостоні, що уможливило давати найліпшу службу для своїх членів та бути гордим, що ми, українці міста Бостону і околиці, маємо також свій власний український банк.

По відправі Святих Літургій в обох українських церквах, католицькій і православної, парохіяни, без огляду, чи вони є членами Кредитивки, чи ні, зібралися численно до дому, де буде приміщення Кредитивки, щоб бути на відкритті посвяченні і благословенні постійної домівки нашої Української Братської Федеральної Кредитивки Кооперативи в Бостоні.

При великій кількості українців міста Бостону і околиці, привітали присутніх і відкрили свято ініціатор, основник і президент Кредитивки Кооперативи д-р Іван Дідюк. Перед дверима Кредитивки Кооперативи по обох боках тримали синьожовту стрічку два заслужені кооператори і громадські діячі — м-р Роман Федорів і Степан Седларчук. Перетягнув стрічку президент кредитивки д-р І. Дідюк, а отці обох українських церков, отці декан Петро Огірко і отці

Після посвячення стоять (зліва): президент Кредитивки д-р Іван Дідюк, отці декан Петро Огірко, протоієрей о. Микола Невмержицький, перший заступник президента Василь Мигунов; коло нього довголітній директор Дмитро Хрумак; другий заступник президента Дмитро Галонка, ззаду стоять (зліва): скарбник Кредитивки Володимир Федорів, довголітній директор Володимир Гетьманський.

протоієрей Микола Невмержицький, виконали молитовне посвячення і благословення дому Кредитивки Кооперативи. На пропозицію о. декана П. Огірка проспівано багатоголосно основним членам Кредитивки.

Після посвячення і благословення домівки відбулося спільне прийняття і піснї, котрий тривав до вечора. Всі члени і гості Кредитивки мали нагоду провести в дружній атмосфері цілу неділю.

Я, як президент Кредитивки в Бостоні складаю велику подяку нашому Списковому Стомфордської Дієцезії Владиславу Листинському за його зрозуміння і благословення нашої Кредитивки, дякуючи нашим отцям парохам, отцям деканам Петрові Огіркові та отцям протоієреві Миколі Невмержицькому за посвя-

чення Кредитивки. Дякую також усім тим, що причинилися до звершення цього великого небуденного свята.

Дирекція зробила все, що могла, щоб поставити нашу Кредитивку на високий рівень. Як у майбутньому розвиватиметься Кредитивка, буде залежати від українців Бостону і околиці. Ми прохали всіх стати членами та вкладати всі свої ошатності в нашу Кредитивку. Кредитивка, щоб існувати та розвиватися мусить мати практикуючих членів.

Наша мета є — мати п'ять мільйонів доларів до часу, коли святкуватимемо десятиліття існування нашої Кредитивки. Віримо, що при добрій волі громади і Божій допомозі нам це вдасться зробити.

Д-р Іван Дідюк

В 50-ЛІТТЯ ЖАХЛИВОЇ ТРАГЕДІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Список ч. 11/83

Пожертви на спеціальний проект ФКУ: підготовку та публікацію наукових праць про трагічний, штучно створений Московою Голод в Україні 1933 року.

\$1,500 — Іван Гулич.
По \$1,000 — В. Ірківський (НМ), Олександр і Марія Крайчик, Зоя і д-р Олександр Фурда.

\$900 — Юрій Личковський.
По \$500 — Павло і Марія Гарматі, Петро і Людмила Доброноженко, Осип і Марія Сохор.

\$300 — Ольга Паль.
По \$250 — Богдан і Марія Дейчаківські, Борис Дурбак, Олег Гелемей, м-р. Іван Козій, Лідія і д-р Роман Смик.

\$225 — Микола і Люба Кообрин.
\$200 — Осип Бережницький.

По \$150 — Марія і Орест Бойчук, Петро Бродич, Аннастасія Соколовська.

\$140 — Андрій і Любова Маринюки.
\$125 — Михайло Гузіл.
\$122.30 — Григорій Філ.
\$120 — Стенлі і Ольга Бойчук.

По \$100 — Михайло і Людмила Андрійович, Теофілія і Богдан Артимишин, Віктор Балабан, д-р Лев Бемко, Анна і Петро Болонні, Анна Ваглай, О. Вольний, Осип і Іванна Ворик, д-р Орест Горюхінський, д-р Лев і Лідія Григорчук, Епіфан Гриньків, о. Казимир Грициня, Петро і Франціс Гуменюк, Ольга і Іван Гута, Т. Гордон, Михайло і Оксана Данилик, Іван і Анна Дідич, Гелен і Мирон Добриден, д-р Семен Дорошак, Ярослав і Ольга Дулі, Григор і Джон Івашко, Мирон і Анна Івашко, Анна і Антін Качали, Осип і Люба Кладко, Ольга і Михайло Ковальчук, Леонтій Копровський, д-р Наталія і д-р Іван Корольовський, д-р Зенон і Марія Косак, Іван і Станіслава Крайчик, Ада Кулик, Василь Кулик, Микола і Олена Куцук, Роман і Лєся Луцька, Анна Маркович, Марія Герус-Марчук, Анна і Богдан Микитин, Кузьма Миронович, Віктор Новотна, Об'єднання Українців Кергоскону, Н. Я., Степан Олексів, Е. П., Роман і Ніна Панчак, Дарія Пеліська, о. Августин Пороско, Микола і Ірена Раху, В. і П. Різник, Родина Рітчик, д-р Іван Савеленко, Павло і Софія Сернік, Соєстритво при УКЦеркві в Бріджпорті, КТ., д-р Іван Смаль, проф. Ярослав Стегетков, Марія Стефанішин, Студентська молоді при церкві св. Михайла в Чері Гіл, Н. Дж., Евдокія Ступарик, СУА — 17-ий Відділ у Мамі ФЛ., СУА — 28-ий Відділ у Дітроїті, МІ., СУА — 89 Відділ у Кергосконі, Н.Я., Ігор Триняк, Микола Триняк, Наталія і д-р Павло Турули, Українсько-Американський Клуб — Густон, Тексас, Українсько-Американський Клуб в Мамі, ФЛ., Українська Кредитивка в Лос Анджелес, КА., УНСОУ — Відділ Сеньйорів, Юніон, Н. Дж., Нестор Угера, Тамара Фабержовська, Євген і Ольга Филипович, ФКУ — Відділ у Лос Анджелесі, КА., Церква Непорочного Зачаття — Гамтраф, МІ., Степан Е. Шонфельд.

\$75 — д-р Тамара і д-р Михайло Наболотні.
\$65 — о. Богдан Волошин.
\$60 — Федор Зос.

По \$50 — Григорій Бакуменко, Олекс Бардахівський, Боніфат Барна, Павло Беца, Андрій Блискун, Михайло Боїва, Михайло Болызовський, Тарас Ванчиківський, Неоніла, Богдан Ващинський, Клара і Степан Гарасимів, Марія і Орест Гладкі, Омелян Граб, Марія Градовська, Василь Гелембин, Степан і Степанія Данилевич, А. Данилюк, Микола Дворак, Осип Дрогомирський, Якіс Емеш, Едвард і Дарія Жарський, Віра і Зенон Захарієвич, Зенон Зубрицький, Іван Іванчик, Микола Іванко, Борис Калюшник, Зеновія і Олександр Каміньскі, д-р Богдан Кондра, д-р Юрій Крижанівський, Віктор Кулецький, Павло Лонкевич, Марія Мадіювська, Олександр Меркель, Катерина і Степан Мудрик, Павло і Джанет Онучук, Петро і Галина Осташ, Євген Пашин, Плат — Мінеаполіс, Мінн., „Платспріат“ — Мінеаполіс, Мінн., Микола і Марія Рома, Дмитро Сенюх, Іван Степаньох, Теодор і Любов Степелма, Б. І. Г. Степів, д-р Юрій Сорочковський, СУА — 5-ий Відділ, Дітроїт, МІ., Марія Тесарович, Філіп Тимошенко, Українська Кредитивка в Мамі, ФЛ., Марія і Володимир Філас, Михайло Цар, Микола Чубата.

\$40 — Павло Горієнко.
\$35 — Ольга Кобзар.

По \$30 — інж. Євген Карп'як, Константин Маділінський, д-р Юрій і Марія Чатирка.

По \$25 — д-р Богдан Бабій, Володимир Бакум, д-р Р. І. С. Барановський, д-р Микола Барусевич, Володимир Біляк, Микола Богдан, Степан Боїва, Ірина Болюх, Петро Бунік, Михайло Бурій, інж. Олекс Валеско, Степан і Марія Венгелівські, Віктор Влашин, Петро Гаркач, Петро Герман, Іван Гуп, д-р В. І. М. Гопіян, Анна Гомік, Степан Гончарик, Осип Гулей, Осип Гуменин, Богдан Гудал, Дмитро Деркач, Павло Дідик, Міні Дісіак, Евстахій Дудар, Андрій Жукох, Микола Злиденний, Надія і Михайло Каркош, Марія Карпівич, Іван Кеслер, Микола Климок, Ірина Кнос, Зенон Комоніцький, Володимир і Анна Корінь, Михайло Корнієнко, Микола Корніло, Роман і Віра Косович, Онуфрій і Софія Коцелко, М. Кочан, Василь Крамарчук, д-р Микола Крижанівський, Юрій Кульчеський, Володимир Кульчеський, Тарас Цимало-Кульчеський, Марія Кулчінська, Дмитро Курдіка, Євген А. Кух-

та, Оксана Ленець, Омелян Лесюк, Олекс Лін, д-р А. Лисий, Олександр Лиско, В. Лисак, Софія Ліщинська, Іван Лотоцький, Михайло і Галина Лотоцькі, Тарас Лукач, Степанія Лукчовська, Ярослав Максимів, Микола Максимюк, О. Мартинюк, о. Григорій Масляк, Володимир Масляк, Євген Міцевич, Г. і Д. Новаківські, Володимир і Ольга Огрин, д-р Андрій Олексюк, Володимир Оренчук, д-р Юліан Павлишин, Євген Пакош, Йосиф Пантелюк, Людмила Куцманюк і Іван Парабанюк, Зоряна Пашин, Валія Підстригач, Параскева Підстригач, Андрій і Микола Паш, Константин Погуляй, Олександр Полець, Стефанія Поляна, д-р Роман Рак, Йосиф С. Сахно, д-р Павло Сеніца, Володимир Селіцький, д-р Юліан Селіцький, Євген Спастен, Григорій Слобода, Данило Слободян, Григорій Смоляк, інж. Роман Смулка, В. і Л. Соє, СУА — 118 Відділ, Густон, Тексас, СУА — 69 Відділ, Лорейн, ОГ., Микола і Ольга Сявако, Тая Темницька, Катерина Терпелська, інж. Степан Тисовський, Оксана Топке, Йосафат Турчин, УКЦерква в Лорейн, ОГ., Українське сеньйорське Т-во в Мамі, ФЛ., Олександр Федик, Надія Час, Михайло і Марія Чатирка, Ольга Чато, Кирило Чихрай, Микола Чумак, Алекс Шеліч, Максим Шутка, Степан Шуя, Стефан Щеплюцький, Роман Юшкевич, Юліан Ярчук.

По \$20 — Володимир Багацький, Володимир Берізка, Любомир Бойко, О. Гадзівський, Сергій Заполенко, Петро Івасютик, Валентин Іскрижський, Нестор Козуб, Ольга Маланчук, Антоніна Миськович, Богдан Обух, Юрій Прокопчук, Василь Салій, Корнелій і Ірена Сенік, д-р Валентина Соколов, Артим Тимошук, Ореста Ткачук, Іван Хлестак, Теодор Хохіва, Надія Юрчинська.

\$15 — Дмитро Яременко.

По \$10 — Степан і Мерілен Антонов, Марко Афендиків, Василь Б., Осип Барник, Єфросина Бережна, Ярема Білинський, Анна Білоус, Іван Богачов, Іван Богданів, Єлісавета Борисівна, Григорій Вавелко, Анна Вайт, Володимир Варшавський, Андрій Василеко, Юрій Вибицький, Віталій Візір, Михайло Вовчик, Михайло Войтович, д-р Олег Волчанський, Тарас Галушка, Стефанія і Роман Гаврилюк, Остап Галаревич, Теодозія Гайвас, Стефан Голуб, о. Степан Галек-Голупак, Дарія Горняк-кевич, Володимир Горський, Олександр Горняк, Юрій Грабовський, інж. Павло Грабович, Якіс Гриценко, Михайло Гук, інж. Богдан Гамота, д-р Нестор Давидович, Іван і Ольга Давиденко, о. Анатолій Джакобс, Ераст Дзюбінський, Софія Дмитренко, Василь Дудіно, Дмитро Дудинський, Володимир Дудинський, М. Жарський, Олександр Жолківський, Валентина і Іван Журківський, Михайло Заставний, Іван Захарко, Мирон Заяць, Михайло і Анна Заяць, Григорій Зубань, Варвара Ігнат, Олександр Канюка, Валентина Кап, Еліас Касинчук, Юрій Катренко, Василь Квітка, Роман Кецаля, Петро Кіп, Степан Кізіма, Уляна Ковбаса, Розалія Когут, Роман Король, Олександр Костюк, Василь Крамарчук, Марія Кривошук, Марія Кузіл, Ніна Кузьменко, Степан Кучавський, Михайло Кучинський, Михайло Лаврух, Орест Лазор, Роман Лазор, П-во Лепські, Михайло і Долірес Ліпка, Григорій Блискун, Мирон Литвин, Онуфрій Литвин, Анна Ліпінська, Осип Лободовський, В. і Д. Ломницький, Петро Мазовіта, Василь Макійчик, о. Манюлейко, Марія Мацко, Юрій Мацьків, Ольга Межевська, Іван Михайлюк, Юліан Михайлюк, Володимир Миськів, Григорій Мокляк, Григорій і Катерина Назар, Волтер Нароцький, Катерина Нец, Семен Овечко, Федір Оліяник, Марія Онішко, Пилип Оприск, Микола Оприско, Іван Павлішко, Василь і Марія Палачи, Трохим Палюх, о. Пашинський, Василь Пелешук, Леонтій Петрашук, Степан Петричка, проф. Тадей Петришак, Леонід Підстригач, Плат — Сеньйорат у Кергосконі, Н. Я., Павло Подубинський, Іван Полішук, Микола Полотко, Анна Попель, Юрій і Ірена Поточняк, Ірина Пристайко, Ігор Проданюк, Леонід Проценко, Стефа Пурий, Юлія Ріттер, Олена Річчак, Михайло Ромаш, Волтер Саваленко, Марія Семеген, інж. Юрій Сивопал, Антін Сигерач, Микита Скрипник, інж. Роман Слободніський, Михайло Спотівський, Ілько Снігур, Наталія Соловій, Андрій Сорочковський, Василь і Марія Снігура, Василь Станіславів, Дмитро Стасюк, Дарія Стахія, Михайло Стефанішин, Володимир Стойко, Микола Сушко, Антон Третяк, Михайло Третяк, Володимир Тромса, Петро Тучальський, д-р Р. Уліан, Йосиф Урусик, Марта Ушак, Анатолій Фалько, Володимир Фалько, Василь Федорчук, Нестор Филипович, о. Теодор Форостів, Михайло і Євгенія Хома, Іван Хомачук, Василь Цал, М. Чайківська, Петро Чернов, д-р Михайло і Віра Чолпик, Т. і С. Швабінські, Михайло Швейко, Кері М. Шермет, Вілфрід Шувельський, Евстахій Яворський, Марія Яковлева, інж. Юрій Ясінський, Наталка Яцків.

І 25 менших пожертв на суму — \$107.

Продовження про пожертви друкуватиметься в наступних списках. Широ дякуємо! Величю просимо грошові датки плати на адресу:

Harvard University
UKRAINIAN STUDIES FUND
1583 Massachusetts Ave. • Cambridge, Mass. 02138

З глибоким жалем повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що у вівторок, 23-го серпня 1983 року, ненадібно, відійшов від нас у Вічність, наш Найдорожчий і Незабутній ЧОЛОВІК, БАТЬКО і БРАТ

бл. п. д-р

Ярослав Коропей

народжений в Хиріві, Україна, 20-го квітня 1918 року.

Похоронні обряди відбудуться:

ПАРАСТАС в четвер, 25-го серпня 1983 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні A. T. Costigan and Sons, 220 Cottage Street, Pawtucket, R.I.

ПОХОРОН в п'ятницю, 26-го серпня 1983 р., о год. 9-й ранку в українській католицькій церкві св. Михайла у Woonsocket, R.I., на українській православній цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Брук, Н. Дж.

Невимовним горем прибиті:

вдова — НІНА
сини: ПЕТРО з дружиною АНДРІЙ
донька — СОНЯ з чоловіком
брат — ВОЛОДИМИР з родиною
братові: МАЛЬВІНА з родиною ОЛЬГА з дітьми
Сестри з родинами в Україні та ближчі і дальша Родина в Америці і Україні

У жалобі сповіщаємо, що 20-го липня 1983 р. в Ramseur, N.C., по довгих терпіннях, заснув сном вічним на 63-му році життя наш Дорогий і Незабутній

бл. п.

Юрій Теодозій Пелех

У Сороковий день його смерті, у вівторок, 30-го серпня 1983 р., о год. 8-й рано будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВАТІ ЛІТУРГІЇ

в соборі св. Родини у Вашингтоні, Д. К.;
в каплиці оо. Василіян в Римі;
в церкві св. Духа в Брукліні, Н. Й. при Н. 5-й вулиці.

Просимо Приятелів, Товаришів Покійного зі шкільної лавки на „Філіп“ Академічної Гімназії та зі студій у Львові, Відні і Ерлнґені та всіх хто його знали, про молитви за Вічний спокій його Душі.

У глибокому смутку:

МАРІЯ ІВАННА — дружина
АНДРІЙ, КРИСТИНА — діти
МИРОСЛАВА — сестра
ЮЛІАН — швагер з родиною і правнучком ЯРЧИКОМ
МОДЕСТА — братова з родиною
ОЛЕКСАНДЕР — брат з дружиною СОФІЄЮ, дітьми та внучкою ТАНЕЮ

Український...

(Закінчення зі ст. 1)

та Забезпечення агенції в Чикаго і видавничу в Нью-Йорку.

На 31-го грудня 1982 року українська кооперація нарахувала 114,376 членів і 559 мільйонів капіталу.

В 1982 році капітал збільшився сумою 71 мільйон дол., або 14,6 відсотка, а в 1981 році ріст капіталу вивинув 47 мільйонів дол. — це є 11 відсотків. В 1982 році ріст в капіталі перевищує 1981 рік сумою 24 мільйонів дол.

Річні замкнення наших кооперативів в бізнесі вказують стан позичок на суму 331 мільйон дол. Не маючи статистичних даних, не можна підрахувати, скільки мільйонів доларів кооперативи позичили своїм членам за час свого існування. Скільки то студентів молоді користало з безвідсоткових позичок, не кажучи про сотні, а то й мільйони пожертвуваних на церковні, національні, культурні та інші цілі.

Вглянувши вповні в діяльність кооперативів, насувається питання, яке місце і які завдання української кооперації в країнах посе-

лення?

Коли в дослідних часах, особливо в 1982 році проявлялися великі коливання у відсотковій стопі, коли високі відсотки спричинили поважні проблеми, виторюючи неспівність в цілій господарській системі, наша кооперація в 1982 році виказала найвищий ріст — 71 мільйон доларів — за весь час своєї діяльності.

Правдою є теж, що не всі організації, установи та церкви мають свої конта в українських кооперативах. Наполеглива праця дирекції кооператив та активна співпраця наших організацій, нашої ієрархії, нашої преси могли б вплинути на краще розуміння ідеї кооперативів, а тим самим на збільшення членства в кооперативних рядах. Все разом збільшило б капітал навіть до мільйонів.

Коли доведемо до свідомості нашої спільноти потребу існування сильної ідеї і фінансово нашої української кооперації, тоді виконаємо основне завдання: задержимо український капітал в українських установах.

ЮМПЗ в Німеччині...

(Закінчення зі ст. 1)

Юнацтво виводить вузол дружби на відкритті ЮМПЗ.

Юнаки і юначки передають квіти виховникам.

Молеснем на місці таборування, що його відслужили Владика Платон Корнелюк, єпископ УКЦеркви в Німеччині, Владика УАПЦ Володимир Дідович в асисті: о. митрата УКЦеркви д-р п. сен. Івана Гриньох, о. протоієрея УАПЦ Палладія Дубицького і о. Мирона Мольця з УКЦеркви.

На Молесні, як і на святочному відкритті, були також присутні численні представники українського громадянського і політичного світу Німеччини, які вислухали привітання пластунам владик обидвох віровизнань, 299 пластуни і пластунок стануло на площі до відкриття перед своїм найвищим пластовим проводом. На щоглі піднесено український національний прапор, прапор Зустрічі і знамено Начального Пластуна, а позаду маяли на щоглах барвисті краски усіх пластових уладів та синя краска Зустрічі. Святочний наказ, слово Начального Пластуна, п. сен. Юрія Старосольського, слово Голови Голови Пластової Булави п. сен. Любомира Романюка і Голови Крайової Пластової Старшини в Німеччині п. сен. Марії Салая в німецькій мові та привіт президента ЦПНУ м. Антона Мельника, в імені всіх українських організацій започаткували Зустріч. Закінчили святочне відкриття виведен-

юнацтвом — в'язання символічного вузла дружби і вручення новачкам живих квітів присутнім сеньорам і виховникам. Увечері того самого дня була загальна пластова ватра, яку перевів ст. п. Андрій Онуферко, командант табору юнацтва. Перша пластова ватра, яка спалахнула на зустрічі, запалилася з вугіллям з попередніх зустрічей у вільному світі, що їх вже переведено з нагоди 70-річчя Пласту.

В другому дні ЮМПЗ учасники відбули прогулянку по Мюнхені, а при тій нагоді поїхали між іншим на місцевий цвинтар, на якому зложили вінок та відвідали гроби Степана Бандери, Лева Ребета, як також померлих голів Крайової Пластової Старшини в Німеччині сл. п. Дам'яна Пеленського і о. Михайла Коржана.

Задержавшись перед початком Зустрічі в Роттердамі, пластово юнацтво і старше пластуство з теренів Канади і ЗСА відіало поклін Євгеніві Коновальцеві, могила якого знаходиться на місцевому цвинтарі. На всіх трьох гробах політичних провідників промовляло до пластової молоді ст. п. Роман Ващук.

В наступні дні учасники зустрічі в юнацькому віці зловили під проводом своїх друзів з Німеччини мандрівки в гори, відповідно до свого віку і заправи — односторонні, двосторонні, найважчі, триденні. Усі ці мандрівки опрацював п. сен. Юрій Фіголь, а триденну високігорську в околиці Берхтсгадену в т. зв. Камініне Море вели також німецькі провідники-альпіністи.

Ювілейна Міжрайова Пластова Зустріч на Гохлянді проходила під проводом команданта д-ра п. сен. Володимира М'ялковського, бунчужним є ст. п. Борис Гудзак, писарем ст. п. Адриян Енкала, командантою табору юначок є ст. п. Роксана Саюк, юнаків ст. п. Богдан Комаринський, старшого пластуства ст. п. Тарас Саюк, а новачкового ст. п. А. Онуферко. Господарський референдум, що дбає про прохачування всіх учасників та численних гостей, є незрівняний, завдяки усміхненій п. сен. Григорій Комаринський.

В загальному, помімо великої кількості пластуства і гостей, до яких в Німеччині не звикли, пластуни та їхні друзі Пласту з Мюнхену виважаються зі своїх завдань господарів незвичайно, гарно, а теплий настрій та усміх, що не сходять з їхніх облич, відголови КПС привітливої п. сен. М. Салая почавши, виторують та вишукано атмосферу пластової дружби та братерства, що переборолла простору та довгі роки з чужою оточені. В такій атмосфері зав'язується також скоро дружба між молодими учасниками-пластунами, дарма що вони тут з'їхалися з різних континентів та з різних міст і європейських країн. На зустрічі перебувають пластуни з Великої Британії, Аргентини, Австралії, Німеччини, Франції, Еспанії, Югославії, Італії, Австрії, Бельгії, Канади і ЗСА.

Москва протестує...

(Закінчення зі ст. 1)

конвенції про шанування дипломатичного імунітету". Згідно з постановами цієї конвенції, юрисдикція дотичних держав не поширюється на дипломатичних представників закордонних держав і їхні родини". — говориться у советській ноті. Очевидно, советські речники відкидають оправдання американської сторони, що у даному випадку вони послуговувалися власними законами, які діють в цій країні, бо на їхню думку міжнародні зобов'язання стоять понад законами власної країни. Мало того, Москва думає, що у випадку „школяра А. Бережкова Уряд ЗСА порушив власну Конституцію“.

Взагалі советська нота сформульована в дусі нагадування Уряду ЗСА, що він не має права повчати інших, наприклад, за права людини, коли він сам не дотримується взятих на се-

бе зобов'язань. Говориться також про систематичне переслідування американськими поліційними чинниками советських громадян в ЗСА, „бо справа А. Бережкова, не перший випадок американської поведінки. Зовсім недавно американськими службами були зроблені заходи, щоб наклонити до втечі сина советського журналіста В.Г.Кухаренка, офіційно акредитованого в ЗСА“.

Нота вимагає, щоб теперішня Адміністрація президента Рональда Регана припинила займатися провокаціями проти советських громадян, а найголовніше, щоб вона не розраховувала на інше відношення до громадян ЗСА.

Одним словом відгукуються відплатою за Бережкова, а за наслідки відповіді, мовляв, Уряд ЗСА, „бо це він створив атмосферу беззаконня“.

Губернатор стеїту Арізони видав прокламацію ТПН

Губернатор Б. Беббіт підписує прокламацію ТПН; перший ряд (зліва): Ярослав Росоло, о. М. Колодій, о. Сливка, інж. В. Чопівський, губ. Брус Беббіт і представник болгарів; другий ряд (зліва): о. М. Олешко, Г. Сливка, Р. Бадіньський, М. Білоус, представник чехів, дав представника румунів, Д. Дидик, д-р Б. Роджерс.

Губернатор Брус Беббіт вже від кількох літ видає прокламацію Тижня Поневолених Націй, і цього року в третій тиждень липня він видав таку прокламацію. Тому що члени Управи і голова Комітету Поневолених Народів інж. Володимир Чопівський виїжджали до Вашингтону, на урочисте відзначення 25-ліття ТПН і 40-ліття АБН, церемонію підписання прокламації на стеїт Арізону перенесено на середу, 27-го липня ц.р.

Ця церемонія відбулася в залі прийняття в губернаторському будинку в присутності голови і деяких членів Управи КНП, представників національності і запрошених гостей.

Між запрошеними гостями був колишній парох УК-Я. Р.

СПОРТОВІ ВІСТКИ

Редагує Омельні Твардовський

УСВТ „Ч.СІЧ“—СИЛВЕР ЛЕЙК С.К. 6:0

В останніх змаганнях у групі „А“, які відбулися 12-го серпня ц.р., „Ч.Січ“ розгромила клуб Силвер Лейк вислідом 6:0, завдяки чому здобула собі право виступати в півфіналі за чашу і фінансову нагороду літнього турніру німецької фірми ДАБ. Після цієї перемоги „Ч.Січ“ зайняла перше місце в групі „А“, але на нього претендують теж два німецькі клуби—Юніон Леонс і Пассейк Спортфрендс, які відбудуть між собою зазлегли змагання, від вислуду яких залежатиме остаточний стан в показнику таблиці ігор групи „А“.

Згідно з правилами турніру, за перше місце змагатимуться першуні групи „А“ і „Б“, дружини, що займуть другі місця, гратимуть за звання віцечемпіонів турніру. Обидві гри відбудуться у п'ятницю ввечері, 26-го серпня ц.р., на площі Фарчерс Гров в Юніон, Нью Джерсі.

Якщо мова про звіттову зустріч, то пройшла вона в швидкому темпі, і в ній наша дружина вповні домінувала, у висліді чого Андрій Бакун і Хмилевський здобули по три голи. Крім них, у складі дружини виступали: В. Василяк, Науменко, Мазур, Ю. Бакун, Берман, Біренца, Поліс, Торій, Сабрій. Провідник В. Бакун.

ІУ РІЧНИЙ ТУРНИР ГОЛЬФУ

Дня 17-го вересня ц.р. відбудеться ІУ річний турнір гольфу, що його організує гольфова ланка УСВТ „Ч.Січ“. Цьогорічні змагання найкращих українських аматорів цього популярного в ЗСА спорту проходять на гольфових гринсах університету Раттерс. Відкриття турніру в год. 10:30 вранці. По закінченні змагань в 5-й год. по полудні в залі Голдфі Інн в Сомервіллі при шлюку ч. 22, власником якого є член мейснат УСВТ „Ч.Січ“ Микола Бойчук, відбудеться прийняття під час якого члени Управи і Провідники УСВТ „Ч.Січ“ вручать переможцям цінні нагороди, що їх уфундували українські підприємці, професіоналісти і УНСоюз.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Збірні Українські чемпіонати Спартакіади Ручний м'яч

У фінальних змаганнях з збірною Литви збірна чоловіків перемогла вислідом 21:16 і таким чином здобула звання чемпіонів 8-ї спартакіади. В складі переможців виступали: С.Жуків, О. Шипенко, Л.Берештайн, О. Дяків, І.Гелеш, Г.Зубков, І. Зубюк, С.Кущинський, С.Мосісевич, П.Панченко, О.Риманів, О.Сокол, А.Соколов, Б.Солдатів.

Звання чемпіонів здобула теж збірна жінок України, завершивши свій успіх високою перемогою з збіркою Білорусії вислідом 40:17. У збірній України виступали: Н.Митрюк, М.Базанова, Н.Василька, Т.Горб, О.Дідусенко, О.Зубарева, Л.Карлова, Л.Коломієць, Л.Одинокова, І.Пальчик, Л.Салова, О.Тихоненко, Е.Товстоган.

Олександр Кошиць РЕЛІГІЙНІ ТВОРИ (730 стор.)

Ціна: \$32.00 з пересилкою
Мешканці стеїту Нью Джерсі зобов'язані 6% стеїтвого податку
ЗАМОВЛЯТИ:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Плавання

Звання чемпіонів і золоті медалі досі здобули: Сидоренко (200 м. змінним стилем) 2.04,20, гінець 4 X 100 м. 3.48,62 (В.Долгов, О.Мартиненко, О.Марковський, С.Красюк). Гінець 4 X 100 м. (вільний стиль) 3.24,71 (Красюк, Ткаченко, Кожелуб, Марковський). Чоловіки 100 м. метеликом—О.Марковський 54,61.

Жінки: 200 м. горілиць—В.Клочко 2.15,24. Ця ж змагунка здобула перше місце на 100-метровій. Гінець 4 X 100 м.—4.18,54 (Клочко, Кирюта, Заславська, Копчикова). О.Заславська 100 м. метеликом 1.01,48.

Кінний спорт.

Віздка, дружинову першість здобули О.Климок, В.Мисевич, Ю.Ковшов. Ряд українських спортсменів здобули срібні і бронзові нагороди в різних ділянках спорту.

Василь Береза зі Львова—чемпіон світу

Взявши участь у світовому чемпіонаті веслярів, що відбувся в Гельсінкі, Фінляндія, Василь Береза зі Львова здобув звання чемпіона світу у веслуванні кану-одиночці на віддалі 1,000 м. рив, випередивши свого конкурента румуна Олару на дві секунди. Золоті медалі здобули теж Микола Баранів і Олександр Ермилів з Дніпропетровська.

Вислуді дружини копаного м'яча

Відбулися гри 22 рунди у вищій лізі СССР, у якій українські дружини здобули такі вислуді: „Дніпро“ з Дніпропетровська на виїзді в Кутаїсі перемогло місцевий клуб „Торпедо“ вислідом 3:2, завдяки чому в показнику таблиці ігор висунилось на перше місце, маючи досі 29 точок. „Чорноморець“ Одеса на виїзді в Баку закінчив реїсомом 1:1 і тим самим залишився на третьому місці з 27 точками. „Шахтар“ з Донецька на виїзді в Єревані переміг місцевий „Арават“ 1:0 і таким чином висунилось на 4-те місце з 26-ма точками. „Динамо“ Київ переміг „Жальгіріс“ Вільню 4:1, але в чергових змаганнях зазнало поразки у себе вдома з білоруською дружиною „Динамо“ Мінськ 0:2.

Жітвіте Л. Каневський, у 15 хвилин перед кінцем гри на стадіоні стався ще ніколи нечувана подія. Групи глядачів почали скандувати: „Молодіші! Молодіші!“ підтримуючи... гостей. Цей болісний заклики був висловленням незадоволення грою земляків.

(от)

REAL ESTATE

ОКАЗІЙНА ПРОДАЖ:
1. Чудова локація, дім новий, 2 акр., вид на гори.
2. Хата нова, лише огрівання вставити, 1 акр.
3. Площа 1 акр — це все, 4 міль від Союзівки.
Власник, тел.: (914) 626-7801

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОУК, БРООКЛІН, НЬЮ-Йорк і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ
FUNERAL HOME
371 Lakewood Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
R.H. Burnadz — J.J. McNERNEY
Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

Пресовий Фонд „Свободи“

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи“ і дитячого журналу „Веселка“ та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 12

О.Гафтович, Рочестер	50.00	Р.Бігун, Чикаго	5.00
О.Кулишків, Монтреаль	20.00	І.Боган, Перт Амбю	5.00
В.Возний, Гемпстед	15.00	О.Гаджера, Чикаго	5.00
Д.Німілов, Стактон	11.39	М.Гаркач, Лорейн	5.00
д-р О.Снилик, Енсіно	10.19	І.Крат, Гілсайд	5.00
М.Кончак, Дітройт	10.00	А.Маєвко, Едмонтон	5.00
М.Корінець, Лос Анджелес	10.00	В.Яременко, Хула Віста	5.00
проф. З.Маркович, Філадельфія	10.00	І.Бретан, Швеція	4.00
М.Миколаєнко, Мт. Рейнер	10.00	М.Дозорська, Ірі	4.00
Я.Опирюк, Кінгстон	10.00	П.Мельник, Вінніпег	4.00
І.Філімончук, Бавнд Брук	10.00	А.Ликтей, Асторія	3.49
Н.Хойнацька, Оук Форест	10.00	Е.Перейма, Ірайнгтон	3.39
П.Янук, Відд. 349	9.87	П.Ваш, Маймі	3.00
М.Воробель, Бруно	9.00	А.Мошю, Відд. 221	3.00
Д.Заневич, Тандер Бей	8.25	А.Третяк, Санта Барбара	3.00
д-р В.Лебедович, Мт. Плезент	8.00	Б.Чубата, Філадельфія	3.00
С.Лехновський, Кергонксон	8.00	К.Денисенко, Вашингтон	2.60
В.Локоть, Вестон	8.00	І.Ротко, Когова	2.50
Г.Гаврилук, Відд. 170	7.80	М.Бабій, Воррен	2.00
І.Денисенко, Кергонксон	7.00	Е.Бойчук, Елмгирет	2.00
О.Доктор, Філадельфія	7.00	Н.Гафтович, Гатфорд	2.00
М.Кінаш, Дітройт	7.00	М.Гетьман, Дітройт	2.00
С.Коч, Відд. 472	6.00	Н.Гордієвський, Чикаго	2.00
Б.Принада, Картерет	5.08	І.Захарів, Воррен	2.00
		Я.Зубаль, Валінгфорд	2.00
		С.Гукало, Стоун Крік	2.00
		С.Іванюк, Акрон	2.00
		В.Матковський, Чикаго	2.00
		В.Мельник, Торонто	2.00
		П.Мороз, Канада	2.00
		П.Палашевський, Гаррісбург	2.00
		О.Метельський, Нортгемптон	1.99
		А.Панченко, Мільвокі	1.00

Ukrainian Studies at Harvard

Recent Publications

THE ORIGIN OF RUS', VOL. 1: OLD SCANDINAVIAN SOURCES OTHER THAN THE SAGAS

Omeljan Pritsak

Who were the Rus', where did they come from, how was the Kievan state founded? This comprehensive source study will revolutionize our understanding of the problem. In this first of six volumes, the author offers an exposition of the entire work and a description of the cultural setting in early medieval eastern and western Europe. 956 pages \$29.50

THE POET AS MYTHMAKER: A SYMBOLIC STUDY OF TARAS ŠEVČENKO

George G. Grabowicz

This is the first book to examine the structures and paradigms of Ševčenko's mythical thought. "Professor Grabowicz's book is a major and exciting reassessment of the great Ukrainian poet. It presents Ševčenko as a richer, more complex, and more interesting personality than traditionally depicted, and it does so in a convincing way."—WIKTOR WEINTRAUB 184 PAGES \$12.50

GALICIA: A HISTORICAL SURVEY AND BIBLIOGRAPHIC GUIDE

Paul R. Magocsi

This encyclopedic study provides an excellent introduction to the political, socioeconomic, and cultural life of Ukrainians, Poles, Jews, Germans, Armenians, and Karaites in historic Galicia. "There is no doubt that Professor Magocsi's Guide represents an extremely valuable research tool, and that it will be used by scholars for decades to come."—IVAN L. RUDNYTSKY c. 325 pages, 6 maps \$19.50

NATIONBUILDING AND THE POLITICS OF NATIONALISM: ESSAYS ON AUSTRIAN GALICIA

Andrei S. Markovits and Frank E. Sysyn, editors

This volume brings together for the first time eleven essays on various aspects of Polish, Ukrainian, and Jewish life in Austrian Galicia during the last 75 years of Habsburg rule. Among the leading specialists whose work is represented are P. Brock, J.-P. Himka, P. R. Magocsi, E. Mendelsohn, I. L. Rudnytsky, and P. Wandycz. 353 pages, 1 map \$9.50

TOWARD A HISTORY OF UKRAINIAN LITERATURE

George G. Grabowicz

This landmark in literary scholarship has finally cleared the way for a long-overdue fresh approach to the history of Ukrainian literature. In a critique of Dmytro Čyžev's history, Professor Grabowicz provides a revised periodization for Ukrainian literature, rejects the antiquated thesis about the "incompleteness" of Ukrainian literature, and provides a new historiographical model that is attuned to the specifics of the given culture. 108 pages \$8.50

Order from: Ukrainian Studies Fund
1583 Massachusetts Avenue
Cambridge, Massachusetts 02138

(Orders accompanied by payment are processed without postage and handling fees)

Чи ви вже придбали?

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ:

3-й том — \$20.00 • 4-й том — \$25.00
КНИЖКИ У ТВЕРДІЙ ОБГОРТЦІ.

Мешканці стеїту Нью Джерсі зобов'язані 6% стеїтвого податку
ЗАМОВЛЯТИ:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Телеф. (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111
S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЯ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЬЮ ДЖЕРСІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ, НЬЮ ЙОРК.

Granite

Marble

Bronze